

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti *jazyk a komunikácia* je jedným z kľúčových všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorého obsahovú časť tvoria dve rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra.

Podstatou predmetu je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Jazyková zložka predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, pričom primárne sa kladie dôraz na vnímanie jazyka ako potenciálneho zdroja osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú zodpovedať konkrétnej komunikačnej situácii. Kvalitné ovládanie materinského jazyka treba považovať za východisko lepších študijných výsledkov žiakov a ich schopnosti uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Literárna zložka kladie dôraz na rozvoj čítania ako estetického osvojovania umeleckého textu a postupné rozvíjanie čitateľských schopností smerujúcich od analýzy umeleckého textu ku schopnosti hodnotiť prečítaný text.

VŠEOBECNÉ CIELE PREDMETU

Žiak

- nadobúda a rozvíja pozitívny vzťah k materinskému jazyku a pochopí jeho potenciálne zdroje pre svoje osobné a kultúrne bohatstvo,
- si uvedomuje kultúrnu a jazykovú pestrosť v rámci Európy a sveta a v rámci jednotlivých sociálnych prostredí,
- dospieva k chápaniu odlišností v multikultúrnom prostredí, k tolerancii prostredníctvom významu jazyka pre národnú kultúru,
- si upevňuje komunikačné spôsobilosti – písať, počúvať, hovoriť,
- si zdokonaľuje čitateľskú gramotnosť, a to tak ako pri vecnom, tak aj umeleckom texte.

ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU

1 Ústna a písomná komunikácia

Žiak

- vytvorí ucelené texty s rôznym cieľom pre dané publikum a vzhľadom na komunikačnú situáciu,
- používa informácie a ucelené textové pasáže z rozličných zdrojov,
- používa slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku,
- rešpektuje jazykové pravidlá,
- reviduje svoj ústny a písomný prejav,
- pri ústnom prejave využíva mimojazykové prostriedky.

2 Čítanie s porozumením

Žiak

- plynulo číta súvislý vecný a umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť,
- si vie vybrať vhodný text na čítanie,
- dokáže porozumieť obsahu a významu vecného a umeleckého textu,
- vie analyzovať formálnu a obsahovú stránku textu a zhodnotiť ho z vlastného hľadiska,
- odlíši vetu a text, chápe funkciu viet a ich nadväznosť v texte,
- chápe význam lexikálnych jednotiek v texte.

3 Zapamätanie a reprodukcia

Žiak

- si dokáže zapamätať potrebné fakty a definície a vie demonštrovať ich znalosť,
- vie vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci dosiahnu požadovaný výkon po absolvovaní učebného odboru.

Jazyková zložka

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať.</p>	<p>1.1 Žiak vie aplikovať v ústnom aj písomnom prejave vedomosti z pravopisu a zvukovej roviny jazyka:</p> <p>1.1.1 Žiak vie správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.</p> <p>1.1.2 Žiak vie v ústnom prejave správne artikulovať a prispôbovať poslucháčom tempo svojho prejavu.</p> <p>1.2 Žiak vie revidovať svoj ústny a písomný prejav.</p> <p>1.3 Žiak vie pri ústnom prejave primerane komunikačnej situácii využívať mimojazykové prostriedky.</p> <p>1.4 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich v písomnom a ústnom prejave.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnosť cudzích slov • intonácia: prestávka, významová/fyziologická pauza, tempo reči, rytmus • dôraz • hláska • pravopis <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehlbovanie učiva o zvukovej rovine jazyka a pravopise zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov.</i> 	<p>Zvuková rovina jazyka a pravopis</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať.</p>	<p>1.5 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich v písomnom a ústnom prejave.</p> <p>1.6 Žiak vie zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie pre dané publikum: 1.6.1 Žiak používa v pripravenom ústnom a písomnom prejave spisovné slová.</p> <p>1.7 Žiak vie pri tvorbe textu používať jazykové slovníky a kodifikačné príručky.</p> <p>1.8 Žiak dokáže rozlíšiť vhodnosť/nehodnosť lexikálnych jednotiek v ústnom a písomnom jazykovom prejave.</p> <p>1.9 Žiak vie vysvetliť význam slov a správne ich použiť v texte.</p> <p>1.10 Žiak vie revidovať svoj ústny a písomný prejav.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nárečia – nárečové slová • odborné názvy/termíny • homonymá • slovníky: prekladový, terminologický • individuálna slovná zásoba • platné kodifikačné príručky • expresívne slová • skracovanie • značky • skratkové slová • internacionalizácia • materinský jazyk • úradný (štátny) jazyk • cudzí jazyk <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehľbovanie učiva o lexikálnej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov.</i> 	<p>Lexikálna rovina jazyka</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať .	1.11 Žiak vie aplikovať v ústnom aj písomnom prejave nadobudnuté vedomosti z morfológie a pravopisu. 1.12 Žiak vie revidovať svoj ústny a písomný prejav. 1.13 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich v písomnom a ústnom prejave.	<ul style="list-style-type: none"> • zvrtné zámená: základné a privlastňovacie <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehlbovanie učiva o morfologickej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov.</i> 	Morfologická rovina jazyka

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať.</p>	<p>1.14 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich v písomnom a ústnom prejave.</p> <p>1.15 Žiak vie tvoriť jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>1.16 Žiak vie uskutočniť revíziu vetnej skladby a interpunkcie svojho textu a opraviť chyby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché súvetie • priraďovacie súvetie <hr/> <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehlbovanie učiva o syntaktickej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov</i> 	<p>Syntaktická rovina jazyka</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať.</p>	<p>1.17 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich v písomnom a ústnom prejave.</p> <p>1.18 Žiak vie štylizovať myšlienky a informácie s určitým cieľom pre dané publikum a v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>1.19 Žiak vie vytvoriť ucelený text na základe stanoveného slohového útvaru/žánru, resp. témy.</p> <p>1.20 Žiak vie používať informácie a ucelené textové pasáže z iných zdrojov.</p> <p>1.21 Žiak vie revidovať svoj ústny a písomný prejav.</p> <p>1.22 Žiak vie pri ústnom prejave primerane využívať mimojazykové prostriedky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opis (ústne/písomne): predmetu, obrázka/ilustrácie, osoby, pracovného postupu • fázy tvorenia prejavu • mimojazykové prostriedky: gestikulácia • príležitostné prejavy: slávnostné otvorenie podujatia • slohové útvary: žiadosť, dotazník, štruktúrovaný životopis, motivačný list, objednávka, potvrdenie, informačný leták, úradný list, predtlač – prihláška, zápisnica, splnomocnenie, diskusný príspevok • súvislé texty – nesúvislé texty • interpretácia textu • spoločenské zásady komunikácie • defektná komunikácia • informácia • spôsoby spracovania informácií • kľúčové slová • zdroje informácií: titulok, marginálie, masmediálne komunikačné prostriedky, poznámky pod čiarou, vysvetlivky 	<p>Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať.</p>	<p>1.23 Žiak dokáže porozumieť počutému textu, je schopný vystihnúť hlavnú myšlienku textu a určiť kľúčové slová.</p> <p>1.24 Žiak vie roztriediť vypočuté informácie podľa dôležitosti.</p> <p>1.25 Žiak dokáže udržiavať s hovoriacim očný kontakt a formou mimojazykových prostriedkov dávať hovoriacemu najavo, že ho počúva.</p> <p>1.26 Žiak vie zaujať stanovisko k vypočutej téme.</p> <p>1.27 Žiak vie klásť doplňujúce otázky v prípade, že mu niečo z vypočutého textu nie je jasné.</p> <p>1.28 Žiak vie zhodnotiť ústny prejav hovoriaceho.</p> <p>1.29 Žiak dodržiava v komunikačných situáciách zásady spoločenskej komunikácie. Pri vzniknutej defektnej komunikácii je ústretový a dokáže zmierniť napätie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • požiadavky slovenskej štátnej normy na vybrané písomnosti administratívneho štýlu – úradný list • propagácia • dezinformácia • projekt: príprava projektu, realizácia projektu, prezentácia projektu <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehľbovanie učiva o stylistickej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov</i> 	<p>Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<p>2.1 Žiak vie po primeranej príprave nahlas jazykovo správne, plynule a zrozumiteľne čítať akýkoľvek text.</p> <p>2.2 Žiak vie intonačne ohraničiť vety v texte.</p> <p>2.3 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnosť cudzích slov • intonácia: prestávka, významová/fyziologická pauza, tempo reči, rytmus • dôraz • hláska • pravopis <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehlbovanie učiva o zvukovej rovine jazyka a pravopise zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov.</i> 	<p>Zvuková rovina jazyka a pravopis</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<p>2.4 Žiak vie vysvetliť význam lexikálnych jednotiek vo vecnom a umeleckom texte.</p> <p>2.5 Žiak si vie overiť význam neznámych slov v jazykových slovníkoch.</p> <p>2.6 Žiak dokáže rozlíšiť vhodnosť/nevhodnosť lexikálnych jednotiek v ústnom a písomnom jazykovom prejave.</p> <p>2.7 Žiak vie uplatniť svoje vedomosti z lexikálnej roviny pri analýze textu.</p> <p>2.8 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nárečia – nárečové slová • odborné názvy/termíny • homonymá • slovníky: prekladový, terminologický • individuálna slovná zásoba • platné kodifikačné príručky • expresívne slová • skracovanie • značky • skratkové slová • internacionalizácia • materinský jazyk • úradný (štátny) jazyk • cudzí jazyk <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehľbovanie učiva o lexikálnej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov</i> 	<p>Lexikálna rovina jazyka</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<p>2.9 Žiak vie vysvetliť význam a funkciu gramatických kategórií vo vecnom a umeleckom texte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvrtné zámená: základné a privlastňovacie 	<p>Morfologická rovina jazyka</p>
	<p>2.10 Žiak vie uplatniť svoje vedomosti z morfolologickej roviny pri analýze textu.</p> <p>2.11 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.</p>	<p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehlbovanie učiva o morfolologickej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov</i> 	

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.	2.12 Žiak vie pochopiť funkciu vetnej skladby vo vecnom a umeleckom texte. 2.13 Žiak vie vyhľadať v texte súvetie a odlíšiť ho od jednoduchej vety. 2.14 Žiak vie identifikovať v preberanom texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti. 2.15 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché súvetie • priraďovacie súvetie • podradňovacie súvetie 	Syntaktická rovina jazyka
		<p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehľbovanie učiva o syntaktickej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov</i> 	

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<p>2.16 Žiak vie zamerať svoje čítanie a zvoliť si vhodný text vzhľadom na cieľ čítania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.</p> <p>2.17 Žiak vie posúdiť text z obsahového i formálneho hľadiska.</p> <p>2.18 Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať ich spoločné znaky.</p> <p>2.19 Žiak vie vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie v texte.</p> <p>2.20 Žiak vie určiť kľúčové slová v texte.</p> <p>2.21 Vie určiť v umeleckom texte hlavnú myšlienku a vo vecnom texte vyhľadať hlavné informácie.</p> <p>2.22 Žiak vie vybrať zaujímavú myšlienku z textu a vysvetliť ju.</p> <p>2.23 Žiak dokáže na obhajobu svojho stanoviska použiť ako argumenty niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>2.24 Žiak vie vytvoriť vhodný záver neukončeného príbehu.</p> <p>2.25 Žiak vie prerozprávať umelecký text so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretácia textu • informácia • spôsoby spracovania informácií • kľúčové slová • zdroje informácií: titulok, marginálie, masmediálne komunikačné prostriedky, poznámky pod čiarou, vysvetlivky <ul style="list-style-type: none"> • propagácia • dezinformácia <ul style="list-style-type: none"> • spoločenské zásady komunikácie • defektná komunikácia <p><u>Poznámka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prehľbovanie učiva o štylistickej rovine jazyka zo základnej školy na základe diagnostikovania žiakov.</i> 	<p>Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra Práca s informáciami</p>

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<p>2.26 Žiak vie vyjadriť svoj čitateľský dojem z prečítaného umeleckého textu.</p> <p>2.27 Žiak sa aktívne zapája do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne.</p> <p>2.28 Žiak dokáže spracovať text – vytvoriť z neho konspekt, osnovu, tézy.</p> <p>2.29 Žiak vie spoločensky vhodne diskutovať o problémoch nastolených textom.</p> <p>2.30 Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.</p>		

Literárna zložka

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť jazykovú, štylistickú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>1.1 Žiak vie vysvetliť pojem <i>literatúra</i> ako zovšeobecnenie vecných a umeleckých textov a používať ho v ústnom a písomnom prejave.</p> <p>1.2 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť) prečítať lyrickú báseň.</p> <p>1.3 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať lyrickú báseň, predostrieť v triede pochopenie lyrickej básne a v diskusii ho podporiť argumentmi.</p> <p>1.4 Žiak vie reprodukovať definíciu pojmu <i>básnické prirovnanie</i>, vie ho identifikovať v texte a vysvetliť jeho význam v básni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>literatúra</i> • básnické prirovnanie <p>Integrované pojmy z jazykovej zložky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonácia • tempo • rytmus • pauza • dôraz 	<p>Láska mladých ľudí</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 1. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť jazykovú, štylistickú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>1.5 Žiak vie vysvetliť pojem <i>literatúra</i> ako zovšeobecnenie vecných a umeleckých textov a používať ho v ústnom a písomnom prejave.</p> <p>1.6 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť) prečítať prozaický text.</p> <p>1.7 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať prozaický text, predostrieť v triede pochopenie diela alebo prečítaného úryvku a v diskusii ho podporiť argumentmi.</p> <p>1.8 Žiak pozná a vie vysvetliť obsah pojmu <i>novela</i>, vie prebrané dielo určiť ako novelu a odôvodniť svoju výpoveď.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • literatúra • novela <p>Integrované pojmy z jazykovej zložky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonácia • tempo • rytmus • pauza • dôraz 	<p>Rodina</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 1. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia dramatického textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť jazykovú, štylistickú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>1.9 Žiak vie vysvetliť pojem <i>literatúra</i> ako zovšeobecnenie vecných a umeleckých textov a používať ho v ústnom a písomnom prejave.</p> <p>1.10 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť) prečítať pasáž z textu divadelnej hry alebo text svojej postavy pri dramatizovanom čítaní divadelnej hry.</p> <p>1.11 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať prečítaný úryvok, zaradiť ho do príbehu hry, s ktorým žiakov oboznámil učiteľ, vyjadriť kľúčové myšlienky a v diskusii uviesť argumenty podporujúce vlastné stanovisko.</p> <p>1.12 Žiak vie vysvetliť pojem <i>herec</i>.</p> <p>1.13 Žiak vie vysvetliť pojem <i>replika</i> a nájsť ju v texte preberanej hry.</p> <p>1.14 Žiak vie vysvetliť pojem <i>humor</i>, identifikovať ho v texte úryvku a vysvetliť jeho význam v kontexte preberanej hry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • literatúra • herec • replika • humor <p>Integrované pojmy z jazykovej zložky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonácia • tempo • rytmus • pauza • dôraz 	<p>Hrdinstvo</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 1. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si literárnohistorické fakty a literárne definície, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>1.15 Žiak vie vysvetliť pojem <i>literatúra</i> ako zovšeobecnenie vecných a umeleckých textov a používať ho v ústnom a písomnom prejave.</p> <p>1.16 Žiak vie reprodukovať charakteristické znaky umeleckého obdobia či smeru.</p> <p>1.17 Žiak vie prezentovať vybrané osobnosti a literárne diela danej vývinovej etapy a stručne charakterizovať ich prínos do umeleckej literatúry.</p> <p>1.18 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť) prečítať úryvky z preberaných diel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • literatúra starovekého Grécka a Ríma • literatúra veľkomoravského obdobia • literatúra obdobia renesancie • epos 	<p>Dejiny svetovej a slovenskej literatúry</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 1. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť jazykovú, štylistickú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>2.1 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) prečítať lyrickú báseň.</p> <p>2.2 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať lyrickú báseň, predostrieť v triede vlastné chápanie básnikovho odkazu.</p> <p>2.3 Žiak vie reprodukovať definície pojmov <i>personifikácia</i> (<i>zosobnenie</i>) a <i>zdrobnenina</i>, vie ich identifikovať v texte a vysvetliť ich význam v preberanej básni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • personifikácia/zosobnenie • zdrobnenina 	<p>Príroda</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 2. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť jazykovú, štylistickú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>2.4 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) prečítať text z prozaického diela alebo epickej básnickej skladby.</p> <p>2.5 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať preberaný úryvok zo štylistického a významového hľadiska a zaradiť ho do kompozičnej štruktúry diela.</p> <p>2.6 Žiak dokáže predostrieť v triede pochopenie prečítaného úryvku a v diskusii ho podporiť argumentmi.</p> <p>2.7 Žiak vie vysvetliť pojmy <i>kompozícia</i>, <i>úvod</i>, <i>zápleтка</i>, <i>vyvrcholenie</i>, <i>obrat</i>, <i>rozuzlenie</i>, vie s pomocou učiteľa identifikovať tieto fázy v štruktúre deja.</p> <p>2.8 Žiak vie vysvetliť pojem <i>chronológia</i> v epickom diele a nájsť v ňom časovú a príčinnú následnosť.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnútorná kompozícia literárneho diela: <ul style="list-style-type: none"> - úvod - zápleтка - vyvrcholenie - obrat - rozuzlenie • spôsob usporiadania príbehu: chronológia 	<p>Láska mladých ľudí</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 2. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si literárnohistorické fakty a literárne definície, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>2.9 Žiak vie reprodukovať charakteristické znaky umeleckého obdobia či smeru a nájsť ich v preberanom texte.</p> <p>2.10 Žiak vie prezentovať vybrané osobnosti a literárne diela danej vývinovej etapy a stručne charakterizovať ich prínos do umeleckej literatúry.</p> <p>2.11 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) prečítať úryvky z preberaných diel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • literatúra v období romantizmu • literatúra v období realizmu 	<p>Dejiny svetovej a slovenskej literatúry</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 2. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť štylistickú, kompozičnú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>3.1 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) prečítať text prozaického diela a epickej básne.</p> <p>3.2 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať preberaný úryvok zo štylistického a významového hľadiska a zaradiť ho do kompozičnej štruktúry diela.</p> <p>3.3 Žiak dokáže predostrieť v triede pochopenie prečítaného úryvku.</p> <p>3.4 Žiak vie reprodukovať definície pojmov <i>retrospektíva</i>, <i>vnútorný monológ</i> a <i>irónia</i>. Vie nájsť <i>retrospektívu</i>, <i>vnútorný monológ</i> a <i>iróniu</i> v preberanom diele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spôsob usporiadania príbehu: retrospektíva • vnútorný monológ • irónia 	<p>Hrdinstvo</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 3. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si definície pojmov, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Uskutočniť štylistickú, kompozičnú a významovú analýzu textu.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>3.5 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) prečítať pasáže z textu divadelnej hry alebo text svojej postavy pri dramatizovanom čítaní divadelnej hry.</p> <p>3.6 Žiak vie sám alebo v spolupráci so spolužiakmi analyzovať prečítaný úryvok, zaradiť ho do príbehu hry, vyjadriť kľúčové myšlienky a v diskusii uviesť argumenty podporujúce vlastné stanovisko.</p> <p>3.7 Žiak vie vysvetliť pojmy <i>režisér</i> a <i>inscenácia</i> vo vzťahu k dramatickému textu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • režisér • inscenácia 	<p>Láska mladých ľudí</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 3. ročníku)</p>

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
<p>Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu.</p> <p>Zapamätať si literárnohistorické fakty a literárne definície, demonštrovať ich znalosť a vysvetliť podstatu osvojených javov.</p> <p>Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.</p>	<p>3.8 Žiak vie reprodukovať charakteristické znaky umeleckého obdobia či smeru a nájsť ich v texte.</p> <p>3.9 Žiak vie prezentovať vybrané osobnosti a literárne diela danej vývinovej etapy a stručne charakterizovať ich prínos do umeleckej literatúry.</p> <p>3.10 Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) prečítať úryvky z preberaných diel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> literatúra 20. storočia do roku 1945 	<p>Dejiny svetovej a slovenskej literatúry</p> <p>(Odporúčame zaradiť v 3. ročníku)</p>